

História a význam podpory TSP

Miera evidovanej nezamestnanosti na Slovensku v súčasnosti dosahuje 12,98%, počet poberateľov dávok v hmotnej núdzi je 6,79% z celkového počtu obyvateľov. Situácia v oblasti nezamestnanosti sa premieta v sociálne vylúčených komunitách, resp. u sociálne znevýhodnených obyvateľov, najmä obyvateľov MRK, s oveľa negatívnejším dopadom. Vysoká miera nezamestnanosti a zvyšujúca sa miera chudoby podporujú prehlbovanie sociálneho vylúčenia.

Miera zamestnanosti Rómov je asi 10% (Nerómov asi 60%) a miera nezamestnanosti Rómov je asi 46% (Nerómov 10%). Nízka pracovná aktivita je regionálnym problémom: štvrtina slovenských okresov s najvyššou koncentráciou rómskeho etnika má výrazne vyššiu registrovanú nezamestnanosť a nižšie šance na rozvoj: polovica ich nezamestnaných je bez vzdelania, alebo len so základným vzdelaním, 60% nezamestnaných je bez práce dlhšie ako rok.

V Slovenskej republike existuje približne 700 komunít, v ktorých je možné životné podmienky označiť za nedôstojné a neprímerané. Obyvatelia týchto komunít (asi 200 000 ľudí) trpia materiálnym nedostatkom a sociálnou depriváciou a celkovo výrazne zníženými životnými príležitosťami.

Vzhľadom na túto situáciu je potrebné zvýšiť efektivitu realizovaných opatrení v oblasti sociálnej práce a služieb starostlivosti.

Terénna sociálna práca, ktorá sa uskutočňuje v komunitách priamo v prirodzenom prostredí týchto skupín obyvateľov, sa ukazuje ako efektívny nástroj na podporu sociálnej inklúzie a zvyšovanie zamestnateľnosti týchto skupín v dlhodobom meradle. Úlohou TSP a ATSP je napomôcť klientovi pri hľadaní spôsobu riešenia jeho problémov a sprevádzať ho pri riešení týchto problémov. TSP je vykonávaná predovšetkým pre klientov, pre ktorých sú štandardné programy zamerané na poskytovanie služieb starostlivosti a zvyšovanie zamestnanosti málo dostupné, resp. účinné vzhľadom na ich špecifické potreby, najmä vysokú mieru sociálneho vylúčenia, sociálnu depriváciu, izoláciu a vysokú mieru výskytu sociálnej patológie v komunitách v ktorých bývajú.

História podpory TSP:

- **90. roky min. storočia:** pilotné projekty (implementovaných predovšetkým MVO).
- **2002:** Vláda schválila Pilotný program terénnych sociálnych pracovníkov (uzn. 884/2002). Vytvorilo sa 18 verejnoprospešných pracovných miest terénnych sociálnych pracovníkov a 40 miest asistentov terénnych sociálnych pracovníkov (na dobu 16 mesiacov). Pilotný program sa realizoval v 16 obciach a jednom meste.
- **Augusta 2003:** Financovanie programu zabezpečené z rozpočtovej kapitoly Úradu vlády SR prostredníctvom **Asociácie terénnych sociálnych pracovníkov**. Vnikli 3 pracovné miesta koordinátorov.

- **2004:** Financie na zamestnávanie TSP vyčlenilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. TSP sa od polovice roku 2004 stali zamestnancami obcí, financovaní prostredníctvom dotácií poskytnutých obciam Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny. Počet TSP vzrástol na 76 v 49 obciach. Koordinátori, ktorých počet stúpol na 5, zostali naďalej financovaní prostredníctvom Asociácie terénnych sociálnych pracovníkov.
- **2004/2005:** Schválenie (MPSVR SR) **Programu podpory rozvoja komunitnej sociálnej práce v obciach**, riadeného Fondom sociálneho rozvoja a financovaného dotáciami Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny. V 202 obciach pôsobí 200 TSP a 400 ATSP a 17 koordinátorov – zamestnancov FSR.
- **2006:** Celkové riadenie a koordinácia programu prešli plne do kompetencie FSR. Koordinácia a metodické riadenie výkonu TSP prostredníctvom siete koordinátorov, zabezpečenie vzdelávania a supervízie TSP / ATSP a vypracovanie návrhu štandardov terénnej sociálnej práce, ktorý bol vydaný v roku 2009 ako Úvod do štandardov TSP. Na základe tohto dokumentu sa aj v súčasnosti výkon TSP realizuje.
- **2008:** Realizácia prostredníctvom podpory **dopytovo orientovaných projektov** spolufinancovaných z prostriedkov ESF prostredníctvom Fondu sociálneho rozvoja. Zapojilo sa 228 obcí.
- **V súčasnosti** sa terénna sociálna práca realizuje v 119 lokalitách, počet TSP a ATSP k 30.6.2011 dosiahol asi 770 osôb.